

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้รับ
ข้อความข่าวผ่านสื่อเพจเจอร์ (วิทยุติดตามตัว)” ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ
(Quantitative Research) ด้วยวิธีการวิจัยแบบสำรวจ (Survey Research) โดยมี
ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

ประชากร (population)

ประชากรในที่นี้หมายถึง ผู้รับข้อความข่าวผ่านสื่อเพจเจอร์ (วิทยุ
ติดตามตัว) ของแพ็คเกจ โดยทุกคนเป็นผู้ใช้สื่อเพจเจอร์และได้ใช้สื่อเพจเจอร์นั้น
เพื่อการรับข้อความข่าวด้วย นอกเหนือจากการรับข้อความส่วนตัว

ขอบเขตของการรวบรวมบัญชีรายชื่อประชากรของการวิจัยกำหนด
สิ้นสุดการรวบรวมรายชื่อ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2539 โดยพิมพ์รายการบัญชีรายชื่อ
จากฐานข้อมูลลูกค้าในหน่วยงาน EDP (Electronic Data Processing) ของ บริษัท
แพ็คเกจ (ประเทศไทย) จำกัด ได้จำนวนทั้งสิ้น 3,043 ราย

หน่วยของการเลือก (sampling frame)

กรอบในการคัดเลือกตัวแทน ได้กำหนดหน่วยของการเลือกเป็นราย
บุคคลตามรายการของบัญชีรายชื่อดังกล่าว

ขนาดของตัวอย่าง (sample size)

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการใช้ ได้มีการกำหนดขึ้นดังนี้

n = จำนวนตัวอย่างที่ต้องการใช้

N = จำนวนหน่วยของประชากรของการวิจัย 3,043 ราย

p = สัดส่วนของจำนวนที่ต้องการกำหนดเป็นตัวอย่าง ในที่นี้คือ 30% หรือ 0.30

z = ระดับความเชื่อมั่นที่ต้องการอยู่ที่ระดับ 95% ค่า $z = 1.96$

e = สัดส่วนของความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ ในที่นี้คือ 5% หรือ 0.05

การแทนค่าหาขนาดตัวอย่าง n ใช้สูตร (ธีรพนธ์ วรรณสุภากุล, 2539)

$$n = \frac{p(1-p)}{\frac{e^2}{z^2} + \frac{p(1-p)}{N}}$$
$$= \frac{0.30(1-0.30)}{\frac{(0.05)^2}{(1.96)^2} + \frac{0.30(1-0.30)}{3,043}}$$

$$= \frac{0.21}{\frac{0.0025}{3.8416} + \frac{0.21}{3,043}}$$

$$= \frac{0.21}{0.0007 + 0.0001}$$

$$= \frac{0.21}{0.0008}$$

$$n = 262.5 \text{ หรือ } 263 \text{ ราย}$$

จากค่าที่คำนวณได้ทำให้ทราบว่าขนาดของตัวอย่างควรมีไม่น้อยกว่า 263 ราย ดังนั้น ขนาดของตัวอย่างที่ต้องการใช้จึงกำหนดไว้โดยประมาณ 300 ราย

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากบัญชีรายชื่อที่ใช้สุ่มตัวอย่างมีข้อจำกัดในด้านข้อมูล คือ ไม่มีข้อมูลด้านอาชีพของประชากรของการวิจัย โดยบัญชีรายชื่อนี้ใช้การจัดเรียงลำดับหมายเลขของบุคคลไล่ไปตามลำดับของวันที่ก่อนหลังของการสมัครสมาชิกรับข้อความข่าวผ่านสื่อเพจเจอร์ ดังนั้น จึงใช้การสุ่มตัวอย่างแบบอาศัยทฤษฎีความน่าจะเป็นด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ตารางเลขสุ่มตามแนวแถว

ทั้งนี้ ในกรณีที่จำเป็นจะทำการเลือกตัวอย่างสำรองด้วยวิธีการสุ่มเช่นเดียวกันนี้ เพื่อส่งแบบสอบถามอีกในรอบถัดไปหากจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคำตอบคืนกลับมานั้นมีจำนวนไม่เพียงพอ

ตัวแปร

1. ตัวแปรที่ใช้เพื่อการทดสอบสมมุติฐาน กำหนดดังนี้

- 1.1 สมมุติฐานข้อ 1 ตัวแปรอิสระ - เพศ อายุ การศึกษา รายได้ อาชีพ
ตัวแปรตาม - ความต้องการในเลือกใช้สื่อเพจเจอร์เพื่อเปิดรับข่าว
- ระดับของการใช้ประโยชน์จากข่าว
- ความพึงพอใจต่อข่าว
- 1.2 สมมุติฐานข้อ 2 ทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร
- ความต้องการในเลือกใช้สื่อเพจเจอร์เพื่อเปิดรับข่าว กับ
- การเปิดรับสื่อเพจเจอร์เพื่อติดตามข่าว
- การเปิดรับสื่อเพจเจอร์เพื่อติดตามข่าว กับ
- ความต้องการติดตามข่าวจากสื่ออื่น ๆ

2. ตัวแปรที่เป็นข้อเท็จจริงของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ คำถาม
ในตอนที 1 ข้อ D1-D5 ใช้การกำหนดเป็นตัวเลขแทนตัวแปรประชากร (Nominal
Scale or Classification Scale) เพื่อการลงรหัสข้อมูล

การให้คะแนนตัวแปร

เกณฑ์การให้คะแนนตัวแปรของการวิจัยนี้ ได้กำหนดดังนี้ คือ

1. ค่าเฉลี่ยของคำตอบที่เป็น 5 ระดับคะแนน ตั้งแต่ 1 - 5
มีความหมาย ดังนี้

<u>ค่าเฉลี่ย</u>	<u>ความหมาย</u>
1.00 - 2.33	น้อย
2.34 - 3.66	ปานกลาง
3.67 - 5.00	มาก

2. ค่าเฉลี่ยของคำตอบที่เป็น 2 ระดับคะแนน ตั้งแต่ 0-1 มีความหมาย ดังนี้

<u>ค่าเฉลี่ย</u>	<u>ความหมาย</u>
0.1 - 0.5	น้อย
0.6 - 1.0	มาก

3. การถ่วงน้ำหนักคะแนนจากการจัดอันดับ

- อันดับ 1 มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน
- อันดับ 2 มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน
- อันดับ 3 มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน

4. ค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient)

<u>ค่าที่ได้</u>	<u>ความหมาย</u>
≤ 0.33	ระดับต่ำ
0.34 - 0.67	ระดับกลาง
≥ 0.68	ระดับสูง

เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1

คำถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2

คำถามเพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการและลักษณะการใช้ ประโยชน์และความพึงพอใจต่อข่าวและความต้องการติดตามข่าว จากสื่อต่าง ๆ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยคำถามแบบ ปลายปิด (close-ended) และปลายเปิด (open-ended)

แบบสอบถามดังกล่าวได้นำไปทดสอบ โดยใช้ผู้ตอบซึ่งมีคุณสมบัติ
ใกล้เคียงกับประชากรของการวิจัยจำนวน 30 ตัวอย่าง เพื่อ pre-test

การคำนวณค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability Coefficient)
โดยการวิเคราะห์ด้วยวิธีของครอนบาค แอลฟา (Cronbach's Alpha) ใช้สูตรดังนี้

$$\alpha = n / (n-1) (1 - \sum S_i^2 / S_x^2)$$

n = จำนวนคำถาม

S_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวม หรือ

กำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรวม

จากการคำนวณค่าความเชื่อมั่นด้วยคอมพิวเตอร์ เฉพาะคำถามในข้อที่
เป็นการประมาณค่า (Rating Scale) ของคำถามในตอนที่ 2

ค่าความเชื่อมั่นได้ค่าเท่ากับ 0.7818 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่เชื่อถือได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยใช้วิธีการส่งแบบสอบถาม
ให้กลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ (Mail Questionnaire) โดยคำชี้แจงของการสำรวจได้ถูก
พิมพ์รวมไว้อยู่ในตัวแบบสอบถาม ทั้งนี้ แบบสอบถามทุกชุดจะถูกระบุหมายเลข
ประจำแบบสอบถาม (ID Number) ด้วย เพื่อเก็บบันทึกข้อมูลของแบบสอบถามที่ส่ง
ออกไป โดยสามารถตรวจสอบในภายหลังได้ตามหมายเลขประจำแบบสอบถามเพื่อ
จะได้ไม่ส่งแบบสอบถามซ้ำอีกสำหรับผู้ที่ได้ตอบกลับคืนมาแล้ว

ในกรณีที่แบบสอบถามไม่ได้รับคืนกลับมา แบบสอบถามจะถูกส่ง
ไปให้กลุ่มตัวอย่างอีกเป็นครั้งที่สองภายใน 2 สัปดาห์หลังจากการส่งแบบสอบถาม
ครั้งแรกไป และในกรณีที่จำเป็นจริงๆ จะทำการติดตามผลทางเพจเจอร์หรือโทรศัพท์

2. แบบสอบถามที่ตอบกลับมาจะถูกเก็บรวบรวมเพื่อนำมาลงรหัส ในแบบฟอร์มลงรหัสโดยผู้วิจัยเป็นผู้กำหนดรหัสในสมุดรหัสด (Codebook) และลงรหัส ด้วยตนเอง (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2538)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลที่กรอกในแบบฟอร์มลงรหัสเรียบร้อยแล้ว จะถูกนำไป ป้อนข้อมูลลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ และทำการประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยผู้เชี่ยวชาญที่สถาบันคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การทดสอบทางสถิติ t-test, การวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance), และ การวิเคราะห์ค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญ (p) ที่ต้องการ คือ ≤ 0.05

การนำเสนอข้อมูล

ผลการวิเคราะห์จะถูกสรุปผลและนำเสนอในรูปแบบของตารางแจกแจง ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าสถิติในการทดสอบสมมติฐาน t-test, F-test, และ r (Correlation)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย